

Casa de Pardinella

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Al lloc de Pardinella dins el terme de Gavarrós
Emplaçament Al terme de Gavarrós a l'oest del pla d'Erols. Davant del torrent homònim. S'hi va per Gavarrós
Alçada: 1352,3

Coordenades:

Latitud: 42.2772
Longitud: 1.94092
UTM Est (X): 412671
UTM Nord (Y): 4681097

Classificació

Número de fitxa 08099-175
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XIV-XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La casa és habitada i recentment se n'han refet les cobertes frenant.ne el procés de degradació.

Protecció Inexistent
Número inventari Si. Núm.3424 IPAC (Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya)

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08098A00300005
Autoria de la fitxa Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa: dt., 11/04/2017 - 02:00

Descripció

Important conjunt arquitectònic format per la masia de Pardinella amb els seus interiors, la capella de Sant Josep, les quadres i pallisses tancats darrere una era i orientades a migdia mirant cap el riu de Pardinella i situats al costat del camí ral que del castell de la Roca de Gavarret es dirigia a Erols i Rus. La casa principal es situa a l'extrem est del conjunt arquitectònic. Es tracta d'una masia de tipus "clàssic" de tres cossos composta per una planta baixa, un primer pis i unes golfes amb teulada a dues vessants i el carener perpendicular a la façana orientada a migdia on també s'hi obre la porta d'entrada. Hi ha un predomini del buit respecte el massís. A la planta baixa s'obren dues arcades de mig punt de pedra tosca, unides amb argamassa de calç i separades per un pilar també de pedra tosca que dona pas a un porxo. A llevant hi ha una finestra adintellada, avui cegada i damunt de l'arc més occidental hi ha una eixida o solana composta per dos arcs rebaixats de maó cuit i descentrada respecte el pinyó del carener que està resolt amb dues filades de teula girada i maó pla. A banda i banda hi ha una finestra i una balconera també allindades. A nivell de golfa hi ha dues finestres més; una d'elles en posició axial. En quant a l'aparell constructiu hi ha una diversitat de paraments degut a les diferents reformes realitzades. S'endevina un cos central que abraçaria les dues arcades de la planta baixa i part de la planta primera amb aparell de maçoneria de carreus de pedra mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç amb restes del revestiment extern format per un enlluït de color blanquinós. Annex al cos principal hi ha dues ales amb un aparell més irregular de maçoneria i filades de pedra i maons a trencajunts. La façana que mira a llevant té una disposició de 4 finestres allindades al primer pis i tres finestres més petites a les golfes. La façana de tramuntana hi ha un predomini del massís respecte el buit amb restes d'algunes arcades tapiades a la banda est coincidint amb l'annexió de la capella de Sant Josep de Pardinella i també d'un cos rectangular a ponent cobert amb teulada a un únic vessant. Hi ha diferents obertures distribuïdes irregularment en els diferents pisos. L'aparell constructiu també és molt variat amb una part central formada per carreus ben treballats i escairats units amb argamassa de calç i formant filades regulars amb les cantonades ben treballades i uns afegits amb aparell més irregular i de fàbrica de maçoneria. La façana oest i construïda amb una fàbrica molt irregular hi té obertes 3 finestres i una porta amb bastiments i llinda de maó cuit. La porta d'entrada que es situa darrere de les arcades de la planta baixa està formada per una obertura en arc rebaixat d'un sol bloc monolític i sostingut per dos permòdols bisellats amb els muntants de pedra rogenca. Està flanquejada per dues finestres de factura tardana. Darrere la casa i accessible mitjançant un passadís obert al fons de la sala hi ha la capella de Sant Josep de Pardinella. A l'oest hi trobem l'era que està sostinguda per murs de contenció i voltes a la planta baixa ja que està edificada aprofitant el desnivell del terreny. Està tancada a l'oest i al nord per l'edifici de les pallisses, els graners i les quadres. Tot el conjunt està tancat darrere un baluard de pedra que uneix el cos de les pallisses i de la casa a través d'una mena de carrer empedrat denominat callissot. Aquest callissot constitueix l'entrada principal de la finca on hi ha obert el portal d'entrada construït en arc rebaixat damunt de dos permòdols i muntants de fusta. Altres construccions es situen a la banda sud de la casa i també a la part nord. Es tracta d'un important conjunt arquitectònic.

Observacions:

Intentar establir una seqüència evolutiva d'aquest important edifici és una tasca realment complicada degut a la gran quantitat de reformes que s'hi han portat a terme. Interpretem que en un origen aquest edifici daria de mitjans del segle XIV i XV i constaria d'una estructura quadrangular de planta baixa i pis amb un aparell regular de carreus de pedra, units amb argamassa de calç i col·locats en filades regulars. L'accés es situaria a migdia amb una porta adintellada en bloc monolític formant un arc rebaixat i sostingut per dues mènsules de pedra. Desconeixem l'existència d'altres obertures ja que la casa ha estat profundament transformada al llarg del temps. Sembla ser que a mitjans del segle XVII es va afegir a migdia un annex format per dues arcades a la planta baixa i dues eixides al primer i segon pis amb balconades de fusta i pilars de maçoneria, seguint els esquemes clàssics de

l'arquitectura de muntanya. D'aquest moment en seria el cobriment amb voltes de canó de tipus encofrat. La gran reforma es va produir al segle XVIII quan la masia es converteix en una masia del tipus "clàssic" annexionant un cos a llevant amb arcades a la planta baixa i un altre a ponent. Sembla ser que la majoria de reformes són d'aquesta època que coincideixen amb la construcció de la capella de Sant Josep. Al segle XIX es van produir modificacions en les obertures de la façana principal i també a les eixides en maó cuit.

Història

Intentar establir una seqüència evolutiva d'aquest important edifici és una tasca realment complicada degut a la gran quantitat de reformes que s'hi ha portat a terme. Interpretem que en un origen aquest edifici daria de mitjans del segle XIV i XV i constaria d'una estructura quadrangular de planta baixa i pis amb un aparell regular de carreus de pedra, units amb argamassa de calç i col·locats en filades regulars. L'accés es situaria a migdia amb una porta adintellada en bloc monolític formant un arc rebaixat i sostingut per dues mènsules de pedra. Desconeixem l'existència d'altres obertures ja que la casa ha estat profundament transformada al llarg del temps. Sembla ser que a mitjans del segle XVII es va afegir a migdia un annex format per dues arcades a la planta baixa i dues eixides al primer i segon pis amb balconades de fusta i pilars de maçoneria, seguint els esquemes clàssics de l'arquitectura de muntanya. D'aquest moment en seria el cobriment amb voltes de canó de tipus encofrat. La gran reforma es va produir al segle XVIII quan la masia es converteix en una masia del tipus "clàssic" annexionant un cos a llevant amb arcades a la planta baixa i un altre a ponent. Sembla ser que la majoria de reformes són d'aquesta època que coincideixen amb la construcció de la capella de Sant Josep. Al segle XIX es van produir modificacions en les obertures de la façana principal i també a les eixides en maó cuit.

Bibliografia

BOLÓS MASCLANS, J; PAGÈS(1986). El monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Artestudi. Barcelona p-81 i 186, 203. CATALÀ i ROCA, PERE (1997). "El Berguedà" Els castells catalans. Vol V. Rafael Dalmau Editor. CASAS SOLER, QUIM (2004). "La vall de Brocà en els segles XVIII i XIX. a Erol, Suplement 3 p-8 i 9. CLARET, J; ROCA, A (1982) "Casa pardinella". Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura SERRA i VILARÓ, J (1987). Baronies de Pinós i Mataplana. Vol I p-84, 85 i 188, Vol II. P. 320 i 352. Vol III. P.96, 102 i 106. Documentació facilitada per la família Guixé. ARCHIVO DE PROTOCOLOS DE BARCELONA. "còpia autèntica de la escritura de transacción y concordia, atorgada por el Excmo Sr. Duque de Alba y Marqués de Aytona, señores de la Baronía de Pinós y Mataplana y Don José Pujol y Pardinella y otros poseedores de heredades en el término de Gavarrós de dicha Baronía, ante el que fue notario de esta ciudad, DON JOSE BUENAVENTURA FONTANA, en 28 de Marzo de 1753"

